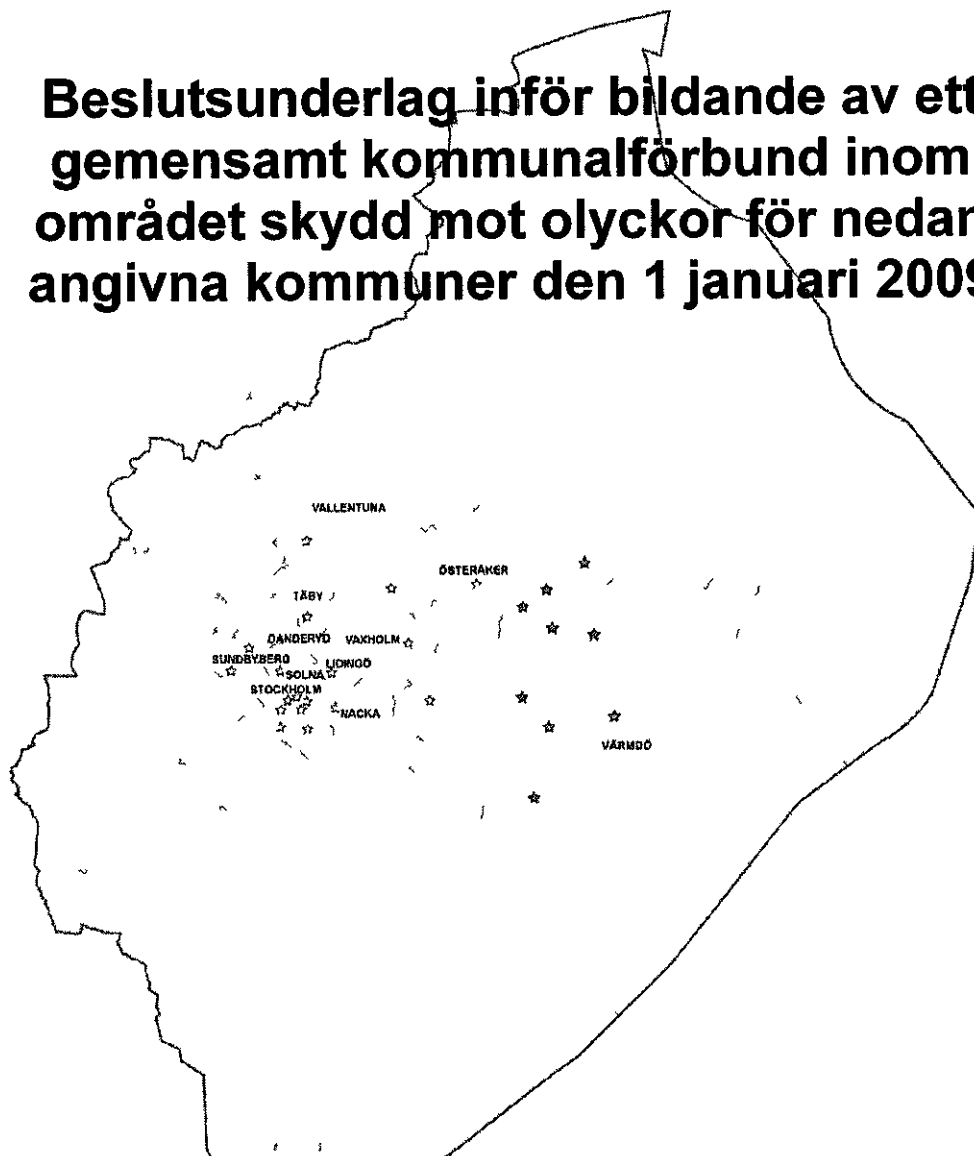

Beslutsunderlag inför bildande av ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor för nedan angivna kommuner den 1 januari 2009

Tjänsteutlåtande

Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm,
Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö
samt Österåker

Förslag till tjänsteutlåtande för beslut om ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Enligt de principer som redovisas i ärendet gå in i samverkan inom området skydd mot olyckor genom att bilda ett gemensamt kommunalförbund.
2. Anta förbundsordning enligt redovisat förslag i ärendet, varvid kommunalförbundet övertar kommunens uppgifter i enlighet med denna förbundsordning.
3. Godkänna modell för andels- och kostnadsfördelning enligt de principer som redovisas i ärendet.
4. Utse representanter i kommunalförbundets förbundsfullmäktige.
5. Godkänna en tillämpning vad gäller pensioner vid bildandet av kommunalförbundet i enlighet med redovisade principer i *bilaga 5*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av (Här föreslås varje kommun redovisa sin beredningsprocess)

Bakgrund

Följande 11 kommuner omfattas av förslaget att bilda ett gemensamt kommunalförbund för skydd mot olyckor: Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. I dessa kommuner bor drygt 1,2 miljoner människor.

En förstudie och en fördjupad studie har genomförts och presenterats i maj respektive oktober 2007. Den politiska styrgruppen ansåg att förtydliganden och djupare analys fordrades inom vissa områden för att nödvändiga politiska beslut skulle kunna fattas. En rapport som kompletterar den fördjupade studien presenterades i slutet av november 2007.

Därefter har ytterligare frågeställningar utretts och redovisats för den politiska styrgruppen och representanter från de berörda kommunerna i januari 2008.

Avsikten är att kommunalförbundet i stort skall överta kommunernas ansvar inom området skydd mot olyckor fr.o.m. den 1 januari 2009. För att erforderligt förberedelsearbete ska kunna genomföras, bör kommunerna under våren 2008 ta ställning till deltagande i förbundet.

Till denna beslutsprocess har underlag till kommunerna tagits fram som innehåller nedan rubricerade avsnitt med referens till utförligare redovisning i bifogade bilagor.

Varför ett gemensamt räddningstjänstförbund?

Mål och syfte

Målet med ett gemensamt större kommunalförbund är att fr.o.m. den 1 januari 2009 föra ihop de berörda kommunernas räddningstjänster i en interkommunal samverkan inom området skydd mot olyckor genom den offentligrättsliga samverkansformen kommunalförbund.

Kommunernas ansvar för samhällets samlade risk- och olyckshantering, har en potential att utvecklas genom att ta till vara möjligheterna att samnyttja kommunernas enskilda resurser för skydd mot olyckor. En utökad samverkan tjänar på att bygga på gränslöshet i ett större geografiskt sammanhang än det som gäller för den enskilda kommunen. Samverkan ger även bättre utvecklingsmöjligheter inom samhällets säkerhet samt stärkt förmåga att möta de ökade risker regionen står inför. Stordriftsfördelarna ska tillvaratas samtidigt som den lokala närheten på såväl kommun- som individnivå värnas. Sammantaget ska den nya organisationen skapa mervärden för kommunerna och medborgarna.

Samverkan mellan förbundet och respektive medlemskommun är likaså en viktig förutsättning för att förbundets verksamhet ska kunna utvecklas i en riktning som tillgodoser varje medlemskommuns behov inom området skydd mot olyckor. Häri ingår bl.a. kommunalförbundets årligen återkommande samråd med samtliga medlemskommuner inför budgetprocessen, samverkan med och stöd till varje medlemskommuns funktion för säkerhetssamordning och krisberedskap samt samråd i processen omkring kommunalförbundets handlingsprogram.

Verksamhetsidé

Kommunalförbundets verksamhet skall inriktas mot förebyggande åtgärder inom området skydd mot olyckor. Först när en olycka inträffar som den enskilde inte kan hantera själv skall kommunalförbundet träda in och genomföra en räddningsinsats. För att detta arbete skall kunna bedrivas effektivt är det viktigt att kommunalförbundet och medlemskommunens funktion för säkerhetssamordning har ett nära och utvecklat samarbete, anpassat efter de lokala förutsättningarna som råder i kommunen.

- Genom att utgå från ett tydligt medborgarperspektiv ska organisationen i första hand underlätta för den som bor, vistas eller verkar i kommunen att själv ta ansvar för att förebygga en olycka - men samtidigt ha en god beredskap för att med ett snabbt och effektivt ingripande stötta den enskilde i de fall då en olycka ändå inträffar.
- Kommunalförbundet ska vidare ansvara för den myndighetsutövning som lagstiftningen föreskriver och samverka med övriga aktörer inom verksamhetsområdet. Detta gäller särskilt samverkan med respektive kommun, utifrån de lokala förutsättningarna.
- Utgångspunkten är att arbetet så långt möjligt ska ske planerligt och med säkerställda metoder (evidensbaserat). Arbetet ska bedrivas i nära samverkan med medlemskommunerna utifrån lokala förutsättningar såväl före, under, som efter en inträffad olycka eller kris.

Riskbild

Enligt en prognos har befolkningen år 2015 ökat med 10 % i de presumtiva medlemskommunerna. Samtidigt kommer Storstockholmsregionen i sin helhet att växa, eftersom allt fler människor pendlar till och från ännu fler kranskommuner. Vardagsolyckorna bedöms öka med 17 % samtidigt som storolyckorna och katastroferna kommer att bli något vanligare p.g.a. att klimat- och väderförändringar leder till ökade risker för bl.a. höga vattenflöden, stormar, ras och skred. En ökad urbanisering leder till ökad befolkningstäthet, fler högre byggnader samt tilltagande trafikutbyggnad under marknivå. Även centrumbebyggelse och andra verksamheter under marknivå blir vanligare, vilket leder till att konsekvenserna av en olycka kan bli mer omfattande och därmed ställa högre krav på samordning av räddningstjänsten.

Risken för, och hot om sabotage, attentat och terrorverksamhet, kommer allt närmare det svenska samhället. Detta ställer krav på en samlad och samordnad hantering allt ifrån den kommunala till den nationella nivån.

Fördelar

Fördelar med att bilda ett kommunalförbund kan kategoriseras utifrån tre perspektiv; medborgare/kommun, verksamhet och medarbetare och innebär bl.a. att en strategisk placering av resurser utan hänsyn tagen till kommungränser skapar mer flexibilitet, högre kvalitet och bättre kostnadseffektivitet. Ett tydligare och bredare uppdrag ger ett större serviceutbud och en samordnad, likriktad myndighetsutövning ger ökad tydlighet mot bl.a. företag. En gemensam organisation kommer att ha potential att vara framtidsorienterad och bättre rustad för utveckling/expansion i regionen.

En gemensam organisation medger även ekonomiska besparingar, såväl i det korta som i det längre perspektivet. Förbundsbildning möjliggör rationaliseringar såväl i verksamheten som i ett antal befattningar med dubblade funktioner. På längre sikt möjliggör "skalfördelar" effektiviseringar även genom optimering av stationsstruktur och resursanvändning. P.g.a. omställningskostnader i samband med förbundsbildningen kommer effekterna av rationaliseringar och effektiviseringar att få effekt först efter några år.

Ett kommunalförbund av denna omfattning leder till en mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialistfunktioner, utvecklingsresurser, ny teknik, upphandling samt bättre planering av den gemensamma personalresursen. Sammantaget leder detta till ökad kvalitet. Exempel på fördelar för medarbetare är ökad rörlighet, större utvecklingsmöjligheter samt ökade möjligheter till såväl specialistbefattningar som kompetensutveckling.

Förbundsordning

Förbundsordningen är det avtal som reglerar förhållandet mellan medlemskommunerna och kommunalförbundet och tydliggör politisk styrningsform samt vilka uppgifter kommunalförbundet skall överta/utföra.

I förbundsordningen föreslås en styrform med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse, där förbundsstyrelsen företräder förbundsfullmäktige i ett antal frågor. På så sätt tillgodoses såväl behov av demokratisk förankring i centrala frågor som rationell styrning av verksamheten.

De uppgifter kommunalförbundet övertar från medlemskommunerna tydliggörs i förbundsordningens ändamåls- och uppgiftsparagrafer (3, 5-6§§). Kommunalförbundets verksamhet skall utgå från ett grunduppdrag som utförs i samtliga 11 kommuner, men det ska samtidigt vara möjligt att utifrån den enskilde medlemskommunens förutsättningar erbjuda tilläggstjänster. Genom att sammanföra de olika kommunernas samlade resurser inom området ges förutsättningar att erbjuda såväl hög kvalitet som hög flexibilitet och elasticitet i uppdraget.

I enlighet med förbundsordningen skall kommunalförbundet ha grunduppdraget att verka för ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor inom regionen, genom att hantera medlemskommunernas ansvar enligt *lag (2003:778) om skydd mot olyckor*, *lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor* samt *lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa allvarliga kemikalieolyckor*. Uppgiften att samordna kommunens totala arbete med skydd mot olyckor ligger dock kvar på medlemskommunerna, med stöttning från kommunalförbundet, då den enskilda kommunen har bättre förutsättningar för denna uppgift. För de kommuner som i dagsläget hanterar tillståndsfrågor för brandfarlig vara överförs denna uppgift till kommunalförbundet. I grunduppdraget ingår även att i skälig omfattning biträda medlemskommunerna med expertis inom krisberedskapsområdet (*lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*), plan- och byggprocessen (*plan- och bygglag (1987:10)*) samt i övriga frågor där kommunalförbundet anses ha lämplig kompetens att biträda eller företräda kommunen.

Utöver grunduppdraget skall kommunalförbundet verka för att via avtal med enskilda medlemskommuner eller andra aktörer åta sig uppgifter som ligger inom ramen för förbundets kompetens. Exempel på sådana uppgifter är att via avtal med landstinget åka på akuta sjukvårdsuppdrag samt att via avtal med medlemskommuner åta sig uppgifter inom krisberedskapsområdet, såsom t.ex. arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och stabsutbildning för kommunens krisledningsorganisation. Utveckling av olika tilläggsuppdrag skall ske kontinuerligt och utifrån medlemskommunernas förutsättningar och önskemål. De tilläggsuppdrag som samtliga medlemskommuner efterfrågar skall även på sikt kunna permanentas och efter erforderliga beslut föras in i grunduppdraget och förbundsordningen. På så sätt kan kommunalförbundet utvecklas i takt med att de yttre förutsättningarna förändras, t.ex. genom ny eller förändrad lagstiftning eller nya förväntningar från medborgare etc.

I enlighet med förbundsordningen skall kommunalförbundet efter hörande med medlemskommunerna fastställa ett handlingsprogram för verksamheten för vardera mandatperioden. I detta handlingsprogram förtydligas uppdraget och gränsdragningen gentemot medlemskommunerna ytterligare.

Förslaget till förbundsordning utgår från kraven i kommunallagen, en konsultrapport från Öhrlings PriceWaterhouseCoopers samt valda delar ur bl.a. Södra Roslagens Brandförsvars nuvarande förbundsordning. Samråd har ägt rum med juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret i Stockholms stad samt extern juridisk expertis (jfr *bilaga 1*).

Modell för andels- och kostnadsfördelning

Förslag till andelsmodell

Medlemskommunernas andelar av förbundet ska baseras dels på historiska kostnader, dels på kommunkategori.

Med *historisk kostnad* menas ingående kostnad per kommun med en sammanvägning av kommunens nettokostnad för räddningstjänst åren 2007 och 2008* exklusive extraordinära kostnader. Den ingående kostnaden justeras varje år i förhållande till förbundets budgeterade kostnadsutveckling. (*Detta gäller ej Solna och Sundbybergs kommuner där endast 2008 blir beräkningsår då omförhandling av deras avtal skett inför det året)

Med *kommunkategori* menas att de ingående kommunerna klassificeras i olika kategorier baserat på befolkningstäthet. Kategorierna som valts benämns: Tätort, Normalort, Glesbygd och Övrig. Andelen beräknas utifrån förbundets budgeterade totalkostnad och erläggs i förhållande till antalet invånare, där Glesbygd erlägger en avgift som är 30 % högre än Normalort. Tätort erlägger en avgift som är 10 % lägre än Normalort. Tätort har över 3000 invånare per kvadratkilometer och Glesbygd har under 700 invånare per kvadratkilometer. För Övrig gäller särskilda bestämmelser.

Andelen ska viktas så att den del av andelen som baseras på den historiska kostnaden ska minska med 20 % per år. Den del av andelen som baseras på kommunkategori ska öka med 20 % per år. Efter fem år kommer således hela andelen att baseras på kommunkategori (jfr bilaga 2).

Fastigheter

I *bilaga 3* beskrivs tre alternativ till hur kommunalförbundet kan lokalförsörjas och konsekvenserna av dessa alternativ. Nuvarande organisationer äger eller hyr fastigheter och lokaler. Några disponerar lokaler utan specificerad kostnad som ett komplement till ingångna avtal.

En inventering av fastighetsbeståndet i berörda kommuner utvisar att det i nuläget totalt handlar om en yta på ca 60.000 m² till en kostnad om ca 37 mnkr/år. Det nya förbundets fastigheter och lokaler kan hyras, ägas alternativt kan en kombination av hyrande och ägande tillämpas.

Någon form av s.k. restförbund föreslås tillskapas för de befintliga kommunalförbund som idag äger sina fastigheter. Dessa förbund får ta ställning till att eventuellt fortsätta förvalta fastigheterna, alternativt avyttra dessa.

Övriga tillgångar och avtal

Medlemskommunerna och befintliga kommunalförbund överlåter sina materiella resurser exklusive fastigheter till det nybildade kommunalförbundet. Överlåtelsen sker den 1 januari 2009. Värdet bestäms efter tillgångarnas bokförda värde.

Förbrukningsmateriel och liknande överförs utan ersättning.

Kommunalförbundet övertar samtliga avtal inklusive försäkringsavtal som kommunerna och de befintliga kommunalförbunden tecknat inom övertaget område. Kommunerna och befintliga kommunalförbund ska verka för att sådana avtal som träffas fram t.o.m. den 31 december 2008 och som ska övertas av det nya kommunalförbundet, förses med en klausul som ger mandat att överföra avtalet.

Medarbetare – personal

Inför bildandet av förbundet och under hela genomförandeprocessen kommer ett antal personalfrågor att stå i fokus. Det understryks att vid förbundsbildning är det fråga om verksamhetsövergång enligt § 6 b LAS (Lagen om anställningsskydd), eftersom det är hela verksamheter som flyttas över till det nya kommunalförbundet. Denna verksamhetsövergång sker efter det att förbundet har bildats. Det innebär att medarbetare inom verksamhetsområdet erbjuds anställning i det nya förbundet.

I samband med överförandet av anställningar till kommunalförbundet förutsätts att frågor om semester, semesterlöneskulder, övertidsskuld och andra i sammanhanget relevanta frågor regleras.

Pensioner

Konsultföretaget Öhrlings PriceWaterhouseCoopers tog under hösten 2007 fram ett första preliminärt underlag om pensionsfrågorna, jfr *bilaga 4*. Frågan hur pensioner skall hanteras har beretts vid stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning i Stockholms stad. I föreliggande tjänsteutlåtande har endast en punkt med förslag till beslut tagits med medan förklarande text återfinns i *bilaga 5*.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta i enlighet med de beslutssatser som återfinns i början på detta tjänsteutlåtande.

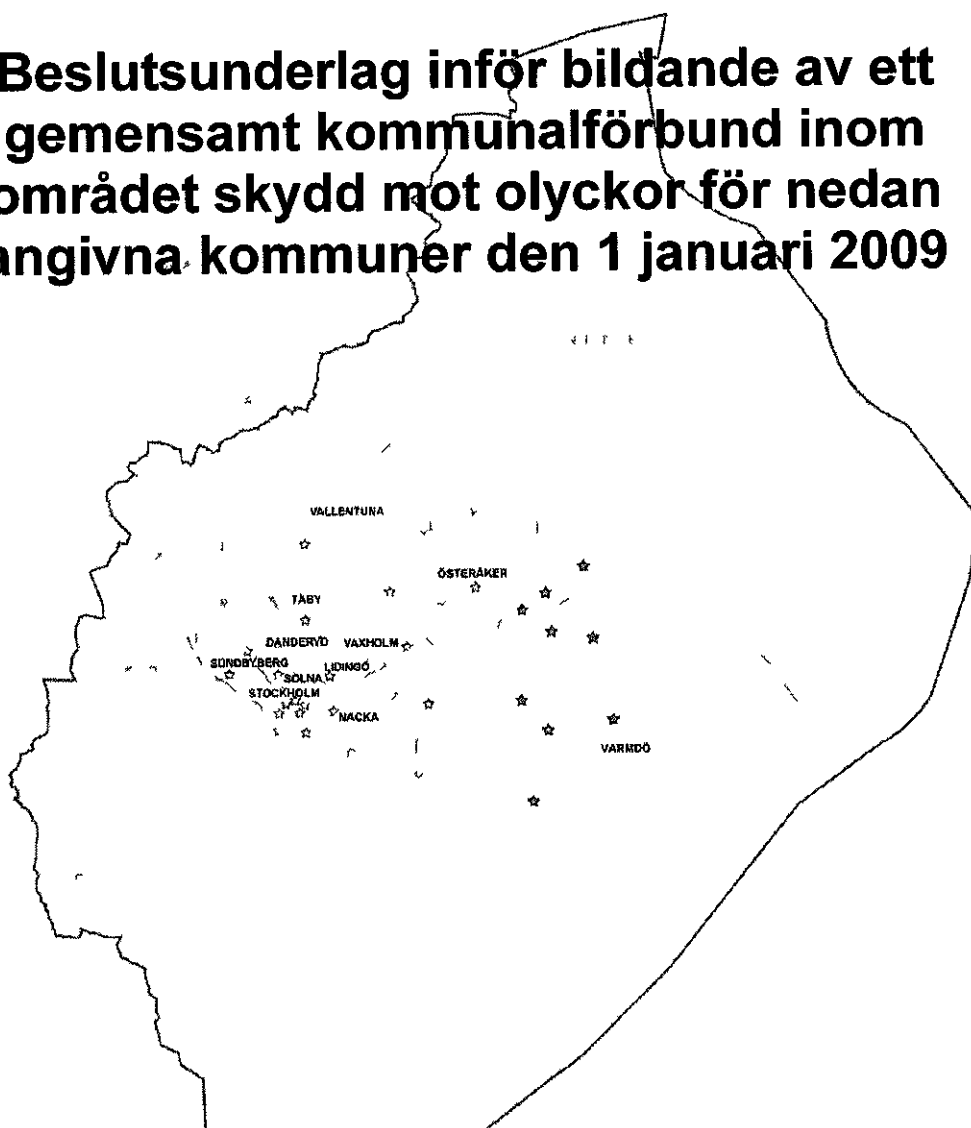
Bilagor

1. Förbundsordning
2. Modell för andels- och kostnadsfördelning (*Ett konkret förslag till modell för andels- och kostnadsfördelning utsänds senare efter granskning av oberoende ekonomisk expertis*)
3. Fastigheter
4. Pensionsfrågor; Öhrlings PriceWaterhouseCoopers underlag
5. Pensioner; stadsledningskontoret i Stockholms stad

En framtida gemensam räddningstjänst?

Danderyd Lidingö Nacka Solna Stockholm Sundbyberg
Täby Vallentuna Vaxholm Värmdö Österåker

Beslutsunderlag inför bildande av ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor för nedan angivna kommuner den 1 januari 2009

Förbundsordning

Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm,
Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö
samt Österåker

FÖRBUNDSORDNING

För (kommunalförbundets namn)

§ 1 Benämning och säte

Kommunalförbundet benämns (kommunalförbundets namn) och har sitt säte i Stockholms kommun, Stockholms län.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

§ 3 Ändamål

Kommunalförbundet ska verka för att, inom hela förbundets geografiska område, bereda människors liv, hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn tagen till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Samverkan i kommunalförbund möjliggör att under gemensam ledning samordna medlemskommunernas enskilda resurser inom området skydd mot olyckor. Detta ökar möjligheten till kostnadseffektivitet, kvalitet, utvecklingsförmåga och slagkraft för de uppgifter kommunalförbundet, i enlighet med denna förbundsordning, övertagit från medlemskommunerna.

§ 4 Organisation

Kommunalförbundet är ett förbund med förbundsfullmäktige. Förbundsfullmäktige utser en förbundsstyrelse, vilken i sin tur utser förbundsstyrelsens arbetsutskott. Förbundsstyrelsen är ställföreträdare för förbundsfullmäktige.

Förbundsstyrelsens ställföreträdarskap innebär att förbundsstyrelsen företräder förbundsfullmäktige i samtliga frågor utom:

- beslut om årsredovisning, ansvarsfrihet för styrelsen och eventuella övriga organ,
- val av styrelse, revisorer och eventuella övriga organ,
- beslut om budget,
- beslut om antagande av taxor och frister,
- fastställande av ersättningsbestämmelser för förtroendevalda i förbundet,
- fastställande av reglemente för förbundsstyrelsen samt eventuella andra organ,
- fastställande av arbetsordning för förbundsfullmäktige,
- beslut om bildande, förvärv, överlåtelse eller nedläggning av bolag, motsvarande gäller även för stiftelser,
- beslut om förvärv eller försäljning av fast egendom eller tomträtt,
- upptagande av lån överstigande 50 mnkr,
- beslut om att föreslå medlemskommunerna att ny medlem skall inträda i förbundet samt,
- antagande av handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Om förbundsfullmäktige så beslutar i ett enskilt ärende äger förbundsfullmäktige rätt att istället för förbundsstyrelsen fatta beslut i alla frågor som ligger inom förbundsstyrelsens behörighet.

Om förbundsstyrelsen anser att förbundsfullmäktige bör hantera viss fråga kan förbundsstyrelsen hänskjuta frågan till förbundsfullmäktige för behandling och beslut, även om frågan omfattas av förbundsstyrelsens ställföreträdarskap.

§ 5 Uppgifter

Kommunalförbundet svarar för medlemskommunernas uppgifter enligt:

- lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Ansvar för att samordna kommunens totala arbete för skydd mot olyckor kvarstår dock i den enskilda medlemskommunen (1 kap 6 §).
- lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.
- lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Kommunalförbundet kan dessutom i skäligen omfattning biträda medlemskommunerna med expertis i:

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,
- plan- och bygglag (1987:10) samt,
- i de frågor medlemskommunerna i övrigt efterfrågar.

Kommunalförbundet ska i nära samarbete med medlemskommuner och efter hörande med andra myndigheter som kan ha särskilt intresse i ärendet, för vardera mandatperioden förskjutet ett år, fastställa ett handlingsprogram för verksamheten.

§ 6 Övriga befogenheter

Utöver de uppgifter som räknats upp i 5 § har kommunalförbundet rätt att via avtal åta sig uppgifter som ligger inom ramen för förbundets kompetens.

Om kommunalförbundet åtar sig uppgift enligt ovan ankommer det på förbundet att försäkra sig om att kostnadstäckning erhålles för uppgiften.

§ 7 Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av 35 ledamöter och 35 ersättare utsedda av medlemskommunerna.

Kommunerna Danderyd, Lidingö, Sundbyberg, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker utser vardera två ordinarie ledamöter och två ersättare. Kommunerna Nacka, Solna och Täby utser vardera tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Stockholms kommun utser 12 ordinarie ledamöter och 12 ersättare.

Ledamot och ersättare skall vara ledamot eller ersättare i medlemskommunens kommunfullmäktige.

Ersättare inträder som ledamot i följande turordning:

1. kommuntillhörighet
2. partitillhörighet

Mandattiden för ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige skall vara fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det år allmänna val hållits i hela landet.

Förbundsfullmäktige utser ordförande och en eller flera vice ordförande för två år i taget.

För förbundsfullmäktiges arbete gäller en särskild av förbundsfullmäktige antagen arbetsordning.

§ 8 Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen består av 13 ledamöter och 13 ersättare utsedda av förbundsfullmäktige.

Vardera medlemskommunen skall representeras av en ledamot och ersättare, förutom Stockholms kommun som skall representeras av tre ledamöter och tre ersättare.

Mandattiden för förbundsstyrelsens ledamöter är densamma som för förbundsfullmäktige, dvs. fyra år från och med den 1 januari året efter det år allmänna val hållits i hela landet.

För förbundsstyrelsens arbete gäller ett särskilt av förbundsfullmäktige antaget reglemente.

§ 9 Revision och ansvarsfrihet

Kommunalförbundet skall ha fem förtroendevalda revisorer. Revisionens ledamöter väljs av förbundsfullmäktige för fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det år allmänna val hållits i hela landet.

Revisorerna utser inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Revisorerna upphandlar i samråd med förbundsfullmäktige, sakkunniga, som på revisorernas uppdrag granskar kommunalförbundets verksamhet enligt en av revisorerna årligen fastställd revisionsplan.

Revisorernas berättelse skall, jämte årsredovisningen, senast den 15 april varje år avges till var och en av medlemskommunernas kommunfullmäktige. Vardera kommunfullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för förbundsfullmäktige i dess helhet.

§ 10 Beslut

Om inte annat är föreskrivet fattas beslut i förbundsfullmäktige genom enkel majoritet av de närvarande ledamöterna. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

För beslut om bildande, förvärv, överlåtelse eller nedläggning av bolag, motsvarande gäller även för stiftelser, krävs 2/3 majoritet av de närvarande ledamöterna i förbundsfullmäktige. Detsamma gäller för förvärv eller försäljning av fast egendom eller tomträtt.

§ 11 Tillkännagivanden

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden skall anslås på kommunalförbundets anslagstavla samt för kännedom på kommunalförbundets hemsida och samtliga medlemskommuners anslagstavlor.

§ 12 Arvoden och ersättningar

Förbundsfullmäktige beslutar om arvoden och ersättningar för förtroendevalda inom kommunalförbundet.

§ 13 Andelsbestämning

- Enligt separat utredning (som tillförs senare i beslutsprocessen).

§ 14 Kostnadsfördelning

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet skall, i den mån de ej täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från medlemskommunerna. Fördelningen mellan medlemskommunerna skall ske efter de grunder som gäller för andelsbestämningen enligt § 13.

Bidraget skall erläggas i förskott med en sjättedel den 20:e varannan månad med början i december månad.

§ 15 Budgetprocessen

Förbundsfullmäktige fastställer kommunalförbundets budget före utgången av november månad varje år.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten från och med kungörandet av det sammanträde med förbundsfullmäktige då budgeten skall fastställas.

Förbundsstyrelsen ska före förslag om budgetens fastställande samråda med medlemskommunerna i särskild ordning.

Budgetuppföljning skall ske minst tre gånger per år.

§ 16 Lån och borgen

Kommunalförbundet får ta upp lån intill sammanlagt högst 250 mnkr eller det belopp som samtliga medlemskommuner lämnar sitt medgivande till. Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan samtliga medlemskommunernas medgivande.

§ 17 Medlemskommunernas styrning, insyn och kontroll

Medlemskommunerna har rätt till insyn i förbundet och rätt att gemensamt utöva kontroll över dess verksamhet.

Medlemskommunernas yttrande skall inhämtas i följande frågor:

- bildande, förvärv, överlåtelse eller nedläggning av bolag, motsvarande gäller även för stiftelser.
- förvärv eller försäljning av fast egendom eller tomträtt med ett marknadsvärde överstigande 5 mnkr.
- åtagande genom avtal med annan kommun än medlemskommun att sköta hela eller väsentliga delar av kommunens räddningstjänstorganisation.

Förbundsstyrelsen skall därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som förbundsmedlem efterfrågar. Styrelsen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna om principiella ärenden eller andra frågor av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

§ 18 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet skall ansökan behandlas av förbundsfullmäktige, som därefter kan föreslå att ny medlem får inträda. Beslut om ny medlems inträde i kommunalförbundet fattas av vardera medlemskommunens kommunfullmäktige. Ny medlem har antagits när samtliga kommunfullmäktigebeslut fattats samt en ny förbundsordning undertecknats av samtliga medlemskommuner.

§ 19 Utträde och likvidation

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid. Uppsägningstiden för utträde är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

Medlemskommun som önskar utträde ur kommunalförbundet skall skriftligen göra anmälan om utträde till förbundsfullmäktige.

Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan kommunalförbundet och den utträdande medlemmen skall bestämmas i en överenskommelse mellan den utträdande medlemmen och förbundet. Den utträdande medlemmens andel i förbundets tillgångar och skulder skall utgöra grunden för en sådan överenskommelse. Den ekonomiska regleringen skall ske med utgångspunkt från den tid då medlemmen utträder ur kommunalförbundet, om inte annat avtalas mellan den utträdande medlemmen och förbundet.

Om den utträdande medlemmen och förbundet inte kan enas om förutsättningarna för utträde skall frågan avgöras i enlighet med § 20.

Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar skall dessa fördelas i enlighet med de i § 13 angivna procentuella andelarna, med de förändringar som skett utifrån dessa principer.

Om kommunalförbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till kontanter genom försäljning på lämpligt sätt. Likvidation verkställs av förbundsfullmäktige i egenskap av likvidator. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När förbundsfullmäktige har fullgjort sitt uppdrag som likvidator skall förbundsfullmäktige avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisning skall ske genom avgivande av en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av kommunalförbundets tillgångar. Till berättelsen skall även fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen skall fogas förbundsfullmäktiges beslut om vilken av förbundets medlemskommuner som skall överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga förbundets medlemskommuner, är förbundet upplöst.

§ 20 Tvister

Tvist mellan kommunalförbundet och en eller flera medlemskommuner skall i första hand om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, lösas genom medling enligt reglerna för Stockholms Handelskammares Medlingsinstitut.

Om medling inte leder till att tvisten löses inom den tid som anges i medlingsreglerna skall den istället slutligt avgöras genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammares Skilje-

domsinstituts Regler för Förenklat Skiljeförfarande varvid skiljedomsinstitutet skall utse skiljeman.

§ 21 Ändringar i förbundsordningen

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen skall fastställas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

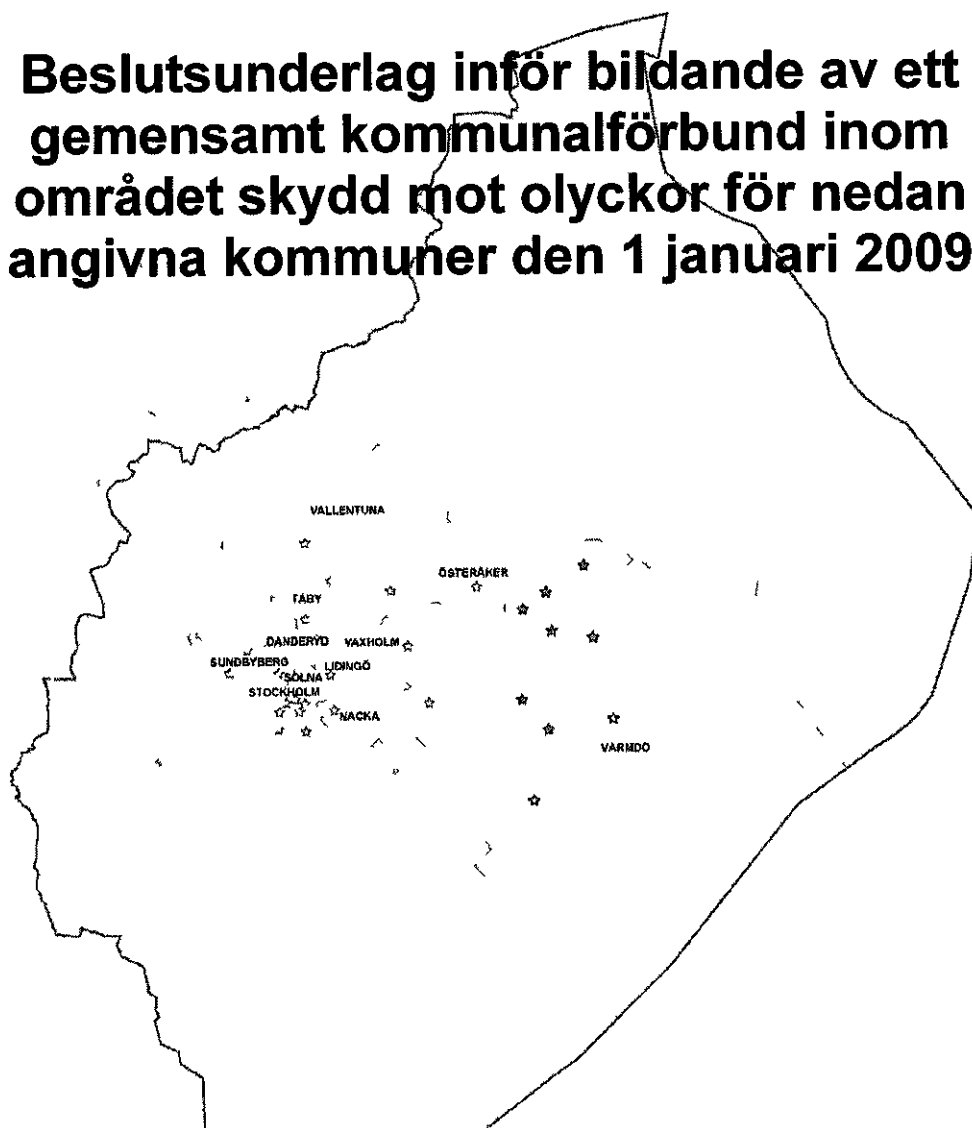
§ 22 Ikraftträdande

Kommunalförbundet bildas från och med den 1 juli 2008 och övertar medlemskommunernas uppgifter enligt förbundsordningen från och med den 1 januari, 2009.

En framtida gemensam räddningstjänst?

Danderyd Lidingö Nacka Solna Stockholm Sundbyber
Täby Vallentuna Vaxholm Värmdö Österåker

Beslutsunderlag inför bildande av ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor för nedan angivna kommuner den 1 januari 2009

Modell för andels- och kostnadsfördelning

Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm,
Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö
samt Österåker

Kostnadsfördelningsmodell

Principer för en modell avseende andels- och kostnadsfördelning samt en simulering över utfallet av modellen har framarbetats av Gunnar Oom, förbundsstyrelseordförande i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund.

Utgångspunkten för arbetet har varit att det nya förbundet endast under en begränsad tid kan ha en kostnadsfördelningsmodell som baseras på parternas ingående kostnader minus rationaliseringsvinster. Det nya förbundet bör därför successivt gå över till ett nytt system som i botten baseras på antal invånare men som korrelerar till de allmänna kostnadsförutsättningarna. Kraven på ett nytt system bör vara:

- Det måste gå att fasa in successivt så att förändringarna blir hanterbara
- Det måste gå att växa i och vara förutsägbart
- Det måste vara enkelt att mäta och tillämpa
- Det får inte leda till orimliga konsekvenser eller suboptimeringar
- Det måste baseras på generella regler, dvs. kostnaden per invånare bör vara lika för likartade kommuner

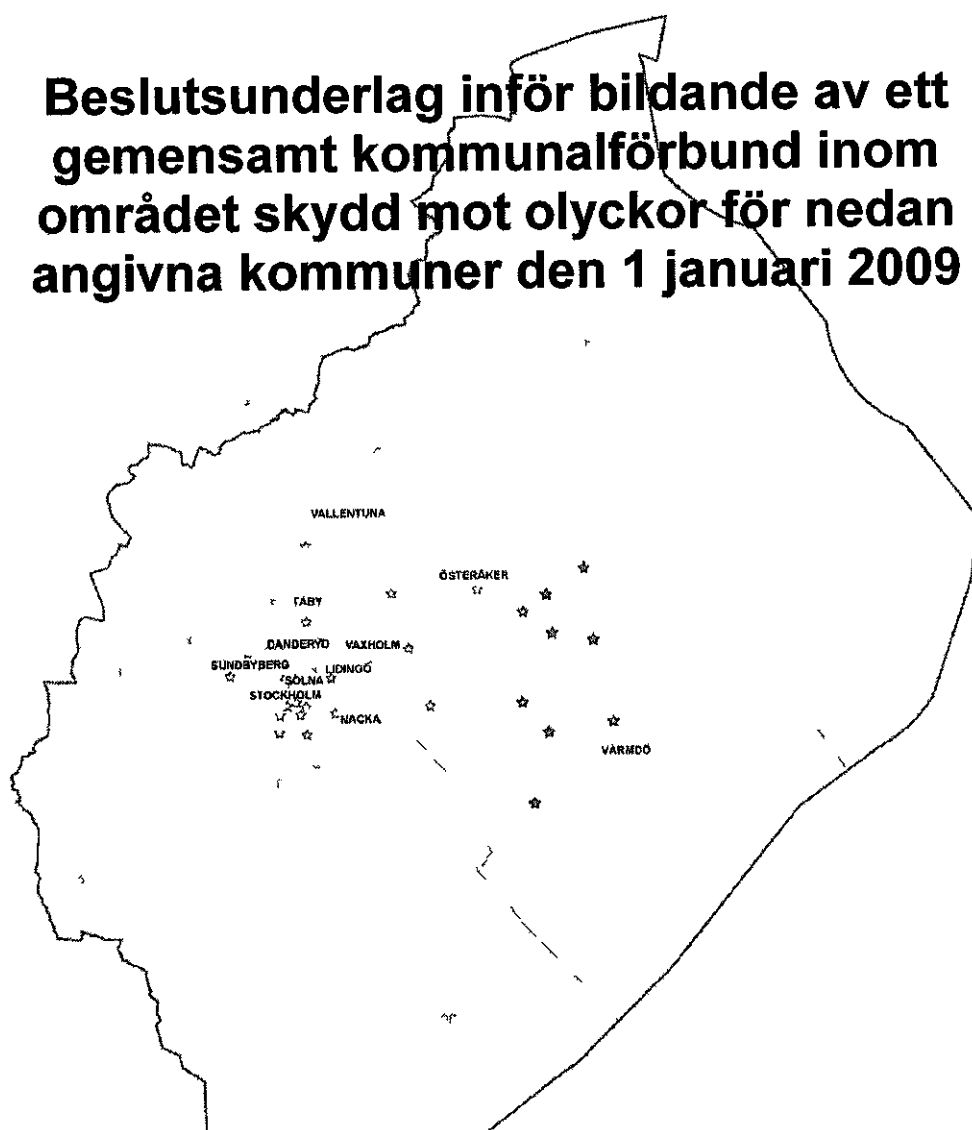
Modellen tar som utgångspunkt respektive kommuns kostnad för räddningstjänsten. Kostnaden per invånare i förhållande till antalet invånare per ytenhet speglas i en s.k. regressionskurva. Detta samband används som riktmärke i den nya avgiftsmodellen där kommunerna kategoriseras efter befolkningstätheten. Via en utjämningsfaktor kan den nya avgiften per invånare bestämmas för varje kommunkategori. I modellen kan olika antaganden göras som visar vad ett nytt avgiftssystem och besparingsvinster ger för utfall för respektive kommun. Resultaten blir kostnadsbesparingar för i princip alla kommunerna, men med olika utfall (från 4 % till över 20 %). I modellen går det också att lägga in ytterligare en temporär utjämningsfaktor om så skulle krävas.

Ett konkret förslag till modell för andels- och kostnadsfördelning utsänds senare efter granskning av oberoende ekonomisk expertis.

En framtida gemensam räddningstjänst?

Danderyd Lidingö Nacka Solna Stockholm
Täby Vallentuna Vaxholm Värmdö Österåker

Beslutsunderlag inför bildande av ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor för nedan angivna kommuner den 1 januari 2009

Fastigheter

Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm,
Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö
samt Österåker

En framtida gemensam räddningstjänst?

Fastigheter

I denna bilaga beskrivs tre alternativ, och konsekvenserna av dessa, till hur det nya kommunalförbundet kan lokalförsörjas.

1. Sammanfattning av de tre alternativen

- Det nya förbundet förhyr alla sina lokaler till relevanta hyresvillkor.
- Det nya förbundet äger alla eller huvuddelen av fastighetsbeståndet inom verksamhetsområdet.
- Det nya förbundet kombinerar ägande och hyrande av lokaler med utgångspunkt från dagens situation.

2. Nuläge

Den kommunala räddningstjänsten i förbundsområdet utförs för närvarande av tre olika organisationer. Två av dessa är kommunalförbund nämligen Södra Roslagens Brandförsvarsförbund (SRB) och Solna-Sundbybergs Brandförsvarsförbund. I det sistnämnda förbundsområdet utför Stockholms Brandförsvär räddningstjänst med ett civilrättsligt avtal som grund. Nuvarande organisationer äger eller hyr fastigheter och lokaler. Några disponerar lokaler utan specificerad kostnad som ett komplement till ingångna avtal.

Inom Södra Roslagens Brandförsvarsförbund (SRB) ägs brandstationerna i Täby, Vallentuna, Österåker, utbildningsanläggningen i Okvista och några mindre anläggningar. Solna-Sundbybergs Brandförsvarsförbund äger brandstationen i Solna. Övriga lokaler förhyrs eller nyttjas som en del av ingångna avtal.

En sammanfattande inventering av fastighetsbeståndet följer nedan. Innehållet har genomarbetats i omgångar och återger läget i mars 2008.

2.1. Sammanfattande inventering

Organisation/kommun	Upplåtelseform för lokalerna	Yta m ²	Hyra, motsv. kr/år	kr/m ²	Kommentar
Södra Roslagens Brandförsvarsförbund, SRB		16.654	8.843.484	531	
Danderyd	Saknar brandstation	-	-		Andel i rest-SRB
Täby, inkl. RC	Ägs av SRB	4.545	2.736.090	602	"
Vallentuna	Ägs av SRB	2.290	998.440	436	"
Österåker	Ägs av SRB	2.346	825.792	352	"
Vaxholm	SRB hyr av kommunen	385	401.940	1.044	"
Värmdö	SRB hyr av kommunen	3.093	1.534.128	496	"
Utb.anläggning Okvista	Ägs av SRB	2.167	1.973.000	911	
Övriga små stationer/värn	Ägs och hyrs	1.828	374.094	205	
Stockholms Brandförvar, SSBF		39.952	24.162.097	605	
Johannes	Staden äger lokalerna	6.866	1.855.020	270	SSBF betalar avskrivningar + ränta + drift
Räddningscentral, RC	"	2.605	4.655.028	1.787	
Östermalm	"	2.485	746.853	300	
Katarina ¹⁾	"	2.025	1.602.163	791	
Farsta	"	2.074	1.556.142	750	
Brännkyrka	"	2.323	1.986.475	855	
Hägersten	"	3.194	856.686	268	
Kungsholmen	"	2.829	983.343	348	
Kista	"	1.660	1.002.028	604	
Vällingby	"	2.087	790.973	379	
Solna	Förbundet upplåter	2.450	1.893.000	773	Andel i rest-SO/SBG
Sundbyberg	Saknar brandstation	-	-		Andel i rest-SO/SBG
Lidingö	Lidingö upplåter	2.460	869.847	354	
Utb.anläggning Ågesta	SSBF hyr av staden	3.774	5.300.539	1.404	
RUHB-förråd	Ägs och hyrs	3.120	64.000	20	
Nacka Räddningstjänst	Hyr av kommunen	3.335	4.730.000	1418	
Tot i ev. förbund	Förbundet hyr av kommunerna	59.941	37.735.581	630	

¹⁾ Fastighetsbolaget Stadsholmen äger 50 %.

3. Alternativet att hyra lokaler

Tidigare utredningar och fördjupade studier visar sammantaget att det nya förbundet kan förhyra alla sina lokaler till relevanta hyresvillkor. Stationsstrukturen i det samlade förbundet blir till en början inte helt optimal och då ger en hyresrelation gentemot fastighetsägaren god handlingsfrihet och flexibilitet. Utan egen fastighetsförvaltning erhålls tydligare koncentration till kärnverksamheten.

Hyresavtal med relevanta villkor motsvarande vad som gäller för industrilokaler bör tillämpas. Med marknadsmässig och relevant hyresnivå menas den mest sannolika hyran på en öppen och informerad hyresmarknad. Det ger en realistisk bild av kostnadsläget för verksamheten. I hyran ingår inte el, värme, VA, varmvatten, ventilation, drift, skötsel samt inre underhåll. Hyresavtalens längd föreslås vara minst tre till fem år.

SRB äger idag merparten av sina lokaler. Lokaler i Värmdö och Vaxholm ägs dock av respektive kommun och hyrs ut till SRB. Ett s.k. rest-SRB kan skapas som därmed utgör en kvarvarande del av detta förbund med uppgift att förvalta fastigheterna och hyra ut dessa till det nya förbundet. Motsvarande lösning kan tillämpas även för Solna-Sundbybergs Brandförsvarsförbund.

Hyrda anläggningar underlättar dels byte till mer ändamålsenliga lokaler dels kostnadsjämförelser. Incitament för att minska förbundets lokalytor uppstår under förutsättning att kostnaderna minskar i motsvarande grad. Självkostnadshyra ger däremot en skev bild av verksamhetens verkliga kostnader eftersom det vid byte av lokaler och vid nyetablering uppstår en hämmande differens till mer relevanta hyresnivåer.

En anpassning av hyreskostnaderna till nivåer liknande industrilokalers hyror leder till att förbundets totala kostnadsmassa ökar något och att andelstalen bör korrigeras i förhållande till övriga medlemskommuner. Nettokostnaden per medlemskommun förändras dock inte.

Vid övergång från eget ägande, internhyra eller självkostnad till relevant hyra uppstår skillnader vilka bör beaktas vid andelstalens fördelning. Genom korrigering av hyreskostnaderna till relevant nivå för samtliga organisationer uppnås kostnadsneutralitet mellan dem. När hyreskostnaderna kopplas till andelstalen blir siffrorna jämförbara och rättvisande. Inledningsvis blir hyreskostnaden ett nollsummespel mellan det nya förbundet och kommunerna.

I sammanhanget är det av största vikt att medlemskommunerna intar en välvillig inställning till upplåtelse av lokaler och aktivt stödjer det nya förbundets lokalförsörjning med detaljplanering, bygglov, markupplåtelse och uthyrning när sådana behov uppstår.

3.1. Övergångsexempel, från ägande till relevant hyra

Brandförsvarsförbunden Södra Roslagen och Solna-Sundbyberg äger sammanlagt fem större anläggningar. Modellen innehåller restorganisationer som äger och förvaltar fastigheterna efter att det nya förbundet har bildats. Restförbunden hyr ut lokaler till det nya förbundet och kan fortsätta sitt uppdrag som fastighetsförvaltare under en längre tid om de berörda medlemskommunerna finner det lämpligt.

Restförbunden kan även välja att sälja fastigheterna. Då värderas berörda anläggningar och vid lämplig tidpunkt kan ägandet övergå från dagens förbundsorganisationer till den kommun där fastigheten är belägen eller till annan lämplig fastighetsägare. Det kan ske vid ett tillfälle eller stegvis. I samband med fastighetsaffären fördelas inkomsten mellan medlemskommunerna i den avvecklade organisationen. Hyresintäkten tillfaller den nya fastighetsägaren.

Hyreskostnaden ska i bägge fallen marknadsanpassas. Vid en eventuell försäljning av en fastighet från någon av de berörda organisationerna räknas hyreskostnaderna upp med det årliga belopp lokalerna skulle ha kostat om ett marknadsmässigt hyresförhållande hade tillämpats. Medlemskommunens andelstal justeras i relation till övriga kommuner. Intäkterna ökar lika mycket som kostnaderna.

Modellen ger kostnadsneutralitet i förhållande till övriga medlemskommuner i det nya förbundet.

Beräkningsexempel: En av fastigheterna ägd av ett av de nuvarande förbunden betingar ett värde av 20 mnkr och säljs för att därefter istället hyras. Den kommun i vilken brandstationen är belägen köper fastigheten och hyr ut den till det nya förbundet till en relevant hyra. Det årliga hyresbeloppet adderas till den kommunala avgiften till förbundet men kommer i retur som hyresintäkt. Hyreskostnaden blir därmed inledningsvis ett nollsummespel.

Inkomsten från försäljningen fördelas mellan det kvarvarande förbundets medlemskommuner.

Övergången kan även ske genom så kallade *sale-and-lease-back*-arrangemang (SLB). En kommun som går in i en sådan affär säljer en fastighet till ett fastighetsfinansieringsföretag och hyr samtidigt tillbaka den under en längre tidsperiod. Tillämpat i det nya förbundsområdet innebär det att en kommunal fastighet säljs till en privat fastighetsägare som i sin tur hyr ut anläggningen till det nya förbundet. Inkomsten från försäljningen tillfaller kommunen. Inledningsvis betalar förbundet samma belopp, som hyresdelen av kommunens avgift, i hyra till den nya privata fastighetsägaren.

3.2. Övergångsexempel, från självkostnad (avskrivning, ränta och drift) till relevant hyra

Stockholms stads upplåtelseform för brandstationerna passar närmast in under rubriceringen självkostnad. Stockholms Brandförsvär erhåller således lokaler till en kostnad som omfattar räntor, avskrivningar och drift.

Vid övergången från självkostnad till relevant hyra värderas lokalerna och hyran fastställs. Berörda organisationers kostnader räknas upp och kommunernas andelstal justeras i förhållande till övriga kommuner.

Beräkningsexempel: Hyran för 3.000 m² lokaler på en fastighet i en av medlemskommunernas ägo ska marknadsvärderas. Verksamhetens nettobudget är i exemplet 20 mnkr. Driftkostnaderna har hittills uppgått till 1.500 tkr/år (500 kr/m²). Den marknadsmässiga årshyran beräknas nu till 3.500 tkr. och kvadratmeterhyran ökar därmed till 1167 kr/år.

Skillnaden på 2 mnkr/år läggs på den tidigare verksamhetens kostnadssida i beräkningsunderlaget för andelstalen. Verksamhetens kostnader ökar då från 20 till 22 mnkr vilket motsvarar ca. 0,4 % för andelstalet baserat på förbundets totala nettokostnad på ca. 510 mnkr. Samtidigt som kommunens kostnader ökar med 2 mnkr ökar intäkterna med samma belopp. Andelstalets förändring kan bli mindre än vad exemplet visar eftersom liknande beräkningar samtidigt utförs för övriga kommuner.

3.3. Övergångsexempel, från nollhyra (tillhandahållande av lokaler) till relevant hyra

Städerna Solna, Sundbyberg och Lidingö ska, förutom kostnaden för det civilrättsliga avtalet, tillhandahålla ändamålsenliga lokaler åt Stockholms Brandförsvär.

Relevant hyressättning medför att lokalerna värderas och hyresnivån fastställs. Kostnaderna och intäkterna för berörda kommuner räknas upp och andelstalen justeras i förhållande till övriga kommuner. Uthyrande kommuners intäkter ökar därmed i samma omfattning som kostnaderna.

3.4. Övergångsexempel, från subventionerad hyra till relevant hyra

Lokalerna värderas och årshyran fastställs. Kostnaderna och intäkterna för berörda organisationer räknas upp och andelstalen justeras i förhållande till övriga kommuner.

3.5. Övergångsexempel, från befintlig marknadsanpassad hyra till ny marknadsanpassad hyra

För att säkerställa att likvärdiga dagsaktuella hyresnivåer tillämpas värderas lokalerna utifrån samma kriterier som övriga lokaler. Värderingen bör utföras av en neutral part. Om skillnader uppstår korrigeras hyresnivån och kostnaderna för berörda organisationer justeras. Uthyrande kommuners intäkter ökar i samma omfattning. Andelstalen anpassas i förhållande till övriga kommuner.

3.6. Gränsdragningslistor

I hyresavtalen upprättas gränsdragningslistor vilka detaljerat reglerar ansvarsfördelningen mellan fastighetsägare och hyresgäst. Beroende på fördelningen mellan parterna justeras hyresnivån i motsvarande grad.

3.7. Avveckling av hyrda lokaler

Förbundet bör ha ett löpande ansvar för att lokalytorna nyttjas effektivt, vilket innebär att outnyttjade ytor ska kunna hyras ut till andra intressenter. Vid framtida rationaliseringar i lokalbeståndet tillfaller de minskade kostnaderna det nya gemensamma förbundet i form av ökade intäkter. Det åligger således i första hand förbundet att finna hyresgäster till överblivna lokaler eftersom ingångna hyresavtal gäller. Endast vid större förändringar, såsom avveckling av hela fastigheter eller större delar av en byggnad, bör hyresavtalet sägas upp eller omförhandlas. Lokala övergångslösningar kan bli aktuella.

Besparingarna tillfaller medlemskommunerna antingen i form av effektivare verksamhet i förbundet eller ekonomiskt med motsvarande fördelning som andelstalen anger.

4. Alternativet att äga huvuddelen av fastigheterna inom verksamhetsområdet

Ca. 14 större brandstationer hyrs eller disponeras enligt hyresliknande upplåtelseformer idag av räddningstjänstorganisationerna i det tänkta förbundsområdet. Därutöver tillkommer räddningscentralen i Stockholm, utbildningsanläggningen i Ågesta och ett antal mindre stationer inom SRB's område. Fyra anläggningar ägs av SRB och städerna Solna, Sundbyberg och Lidingö samt Nacka kommun äger sammanlagt tre brandstationer.

Om det nya förbundet i huvudsak ska äga fastighetsbeståndet medför det att förbundet kö-

per anläggningarna av ägarna som i huvudsak utgörs av medlemskommunerna i det nya tänkta förbundsområdet. Beroende på byggnadernas storlek, standard och fastigheternas geografiska läge kan köpeskillingen variera kraftigt. En grov uppskattning visar på värden mellan 10 – 30 mnkr per anläggning. Sammantaget handlar det om ca 200 – 600 mnkr som ska finansieras. Utgiftsfördelningen mellan kommunerna och ägarandelen styrs av andelstalen. En kommun med ett andelstal motsvarande exempelvis 10 % ska därmed betala 10 % av köpeskillingen men blir samtidigt ägare till 10 % procent av fastigheterna.

Alternativet ger bra kostnadskontroll och större utrymme för prioriteringar men kräver samtidigt resurser för fastighetsförvaltning.

Frågan behöver utredas ytterligare och bör innehålla en oberoende värdering av varje anläggning som är föremål för försäljning.

5. Alternativet att kombinera ägande och hyrande med utgångspunkt från dagens situation

Bland medlemskommunerna finns idag fem större anläggningar som ägs av SRB och Solna-Sundbybergs Brandförsvarsförbund. Om dessa fem, idag ägda, anläggningarna ska övertas skulle övergången ske genom att det nya förbundet köper fastigheterna. Lågt räknat, kan det i genomsnitt handla om ca 10 – 30 mnkr per anläggning, vilket innebär en sammanlagd utgift på ca 50 – 150 mnkr som det nya förbundet skulle betala till de tidigare ägarna. Förvärvande av fastigheterna medför således betydande ekonomiska transaktioner vilka i så fall bör fördelas i enlighet med andelstalen. Egen fastighetsförvaltning kräver särskilda resurser varvid ”hyreskostnaden” dock minskar.

Andelstalen styr det belopp den enskilda kommunen ska bidra med. Om en fastighet köps av det nya förbundet för 20 mnkr ska en medlemskommun med ett andelstal motsvarande 10 % tillföra 2 mnkr. Även ägarandelen i fastigheten blir 10 %.

Om utgifterna bedöms relevanta och ägande på lång sikt är mer fördelaktigt kan alternativet ge god kostnadskontroll avseende lokaler och större utrymme för prioriteringar.

6. Nyetablering

Vid nyetablering kan den berörda kommunen eller annan fastighetsägare ta ansvar för uppförandet av anläggningen och förbundet förbinder sig samtidigt att hyra lokalerna under en längre tid. Förbundet kan i framtiden även välja eget ägande om det bedöms som mer fördelaktigt. Samlokalisering med andra typer av verksamheter är fullt möjlig.

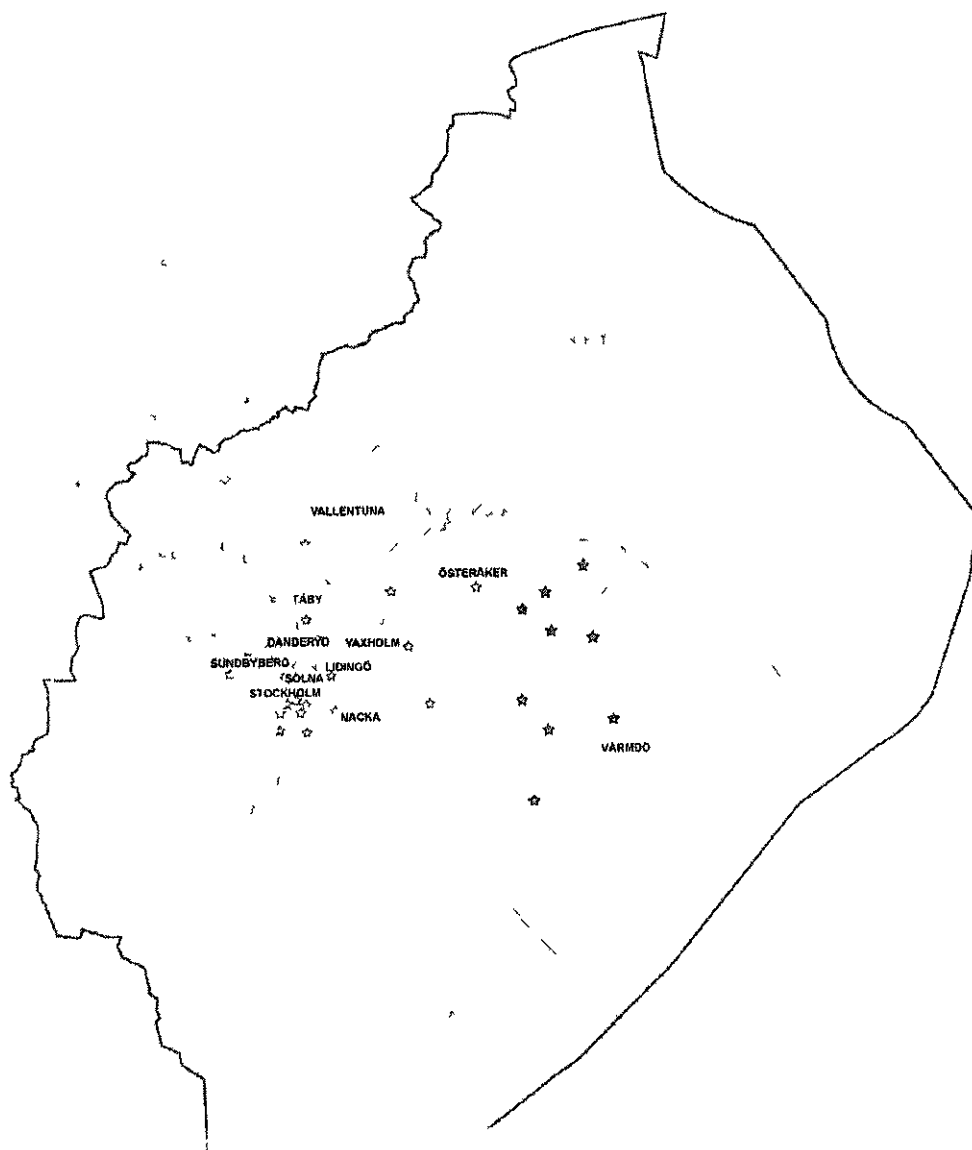
En annan modell kan vara Offentligt Privat Partnerskap (OPP) vilket innebär att en kommun eller ett kommunalförbund träffar avtal med en eller flera finansiärer och entreprenörer om att uppföra och förvalta en anläggning som innehåller kommunala verksamhetslokaler. De privata intressenterna svarar för hela investeringen och förbundet förbinder sig att hyra lokaler under en längre period. Utformningen av projekt- och lokalprogrammet sker i samarbete mellan ägare och förbundet som hyresgäst. Med rätt utformning blir kostnaden inte högre och förbundets investeringsbudget belastas inte.

Källförteckning

- *Effektiva kommunala fastigheter, Sveriges kommuner och landsting*
- *Förslag till viljeinriktning för bildande av kommunalförbund för räddningstjänst mellan kommunerna: Danderyd, Järfälla, Knivsta, Lidingö, Nacka, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker, Öhrlings PriceWaterhouseCoopers, 23 november 2007.*

En framtida gemensam räddningstjänst?

Danderyd Lidingö Nacka Solna Stockholm Sundbyberg
Tabby Vallentuna Vaxholm Varmdö Österåker

Pensioner Öhrlings PriceWaterhouseCoopers

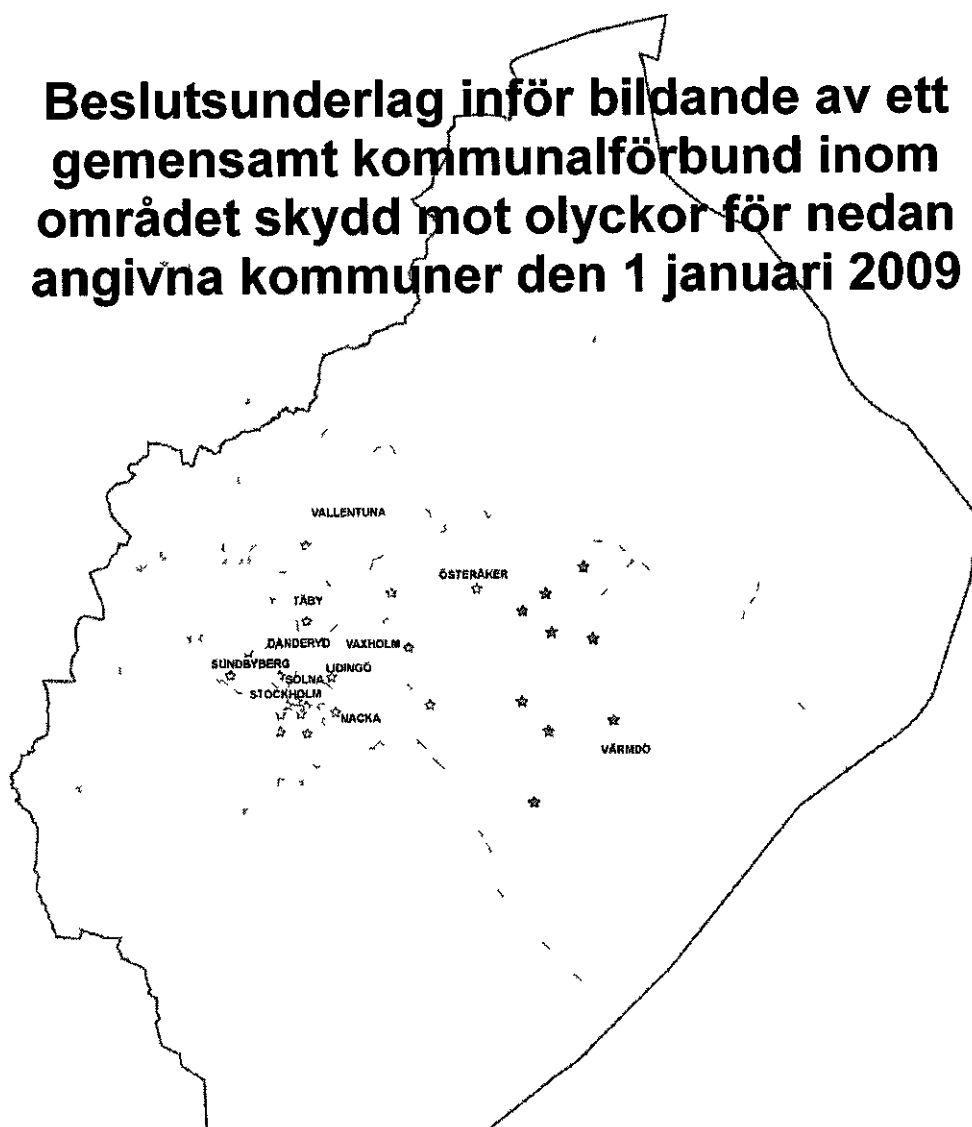
I denna redovisning finns även Brandkåren
Attunda med utifrån tidigare uppdrag.

Se separat pdf-dokument.

En framtida gemensam räddningstjänst?

Danderyd Lidingö Nacka Solna Stockholm Sundbyberg
Täby Vallentuna Vaxholm Värmdö Österåker

Beslutsunderlag inför bildande av ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor för nedan angivna kommuner den 1 januari 2009

Pensioner

Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm,
Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö
samt Österåker

Pensioner

Följande principer föreslås gälla för anställda i Nacka och Stockholm. (Personal stationerade i Solna, Sundbyberg och Lidingö är anställda i Stockholms stad).

1. Kommun X ansvarar i finansiellt och administrativt hänseende, med de undantag som framgår av punkterna två till fyra nedan, för tjänstepensionsförpliktelser hänförliga till tiden före det nya kommunalförbundets bildande. Detta förbund ansvarar för nytt intjänande av tjänstepension från och med förbundets bildande.
2. Det nya kommunalförbundet övertar i finansiellt och administrativt hänseende hela ansvaret för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare med en framtida rätt till sådan förmån vilkas anställning övergår till det nya kommunalförbundet i samband med detta förbunds bildande.
3. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det nya kommunalförbundet, till detta förbund medel motsvarande den intill dagen för verksamhetsövergången beräknade pensionsskulden enligt RIPS 07 (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare vilkas anställning övergår till det nya kommunalförbundet i samband med detta förbunds bildande.
4. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det nya kommunalförbundet, till detta förbund medel motsvarande särskild löneskatt på pensionskostnader för det skuldbelopp (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) som avses i den 3:e punkten ovan.

Tjänstepensioner

Allmänt

Följande förslag tar inte ställning till på vilket sätt det nya förbundet väljer att trygga sina pensionsutfästelser.

Pensionsåtaganden är långsiktiga utfästelser från en arbetsgivare gentemot de anställda. Vid förändringar av huvudmannaskap är det därför viktigt att denna fråga regleras. Den gängse metoden att lösa frågan är att den gamla, avlämnande, arbetsgivaren står för åtagandena intill dagen före övergången och att den nya huvudmannen övertar ansvaret från och med denna tidpunkt. Det gällande regelverket, kollektivavtalet KAP-KL som reglerar vilka tjänstepensionsförmåner en anställd har rätt till och riktlinjerna för hur en arbetsgivare på det kommunala området ska värdera sina pensionsåtaganden, RIPS 07, utgår också från detta. Det finns med andra ord ett fungerande system för att hantera verksamhetsövergångar.

Pensioner för Solna, Sundbyberg och Lidingö

Inga särskilda beslut behövs i pensionshänseende. De tre kommunerna fortsätter att ansvara för pensionsåtaganden före 2002 (Solna och Sundbyberg) resp. 2001 (Lidingö). Övriga åtaganden svarar Stockholms stad för.

Särskild avtalspension

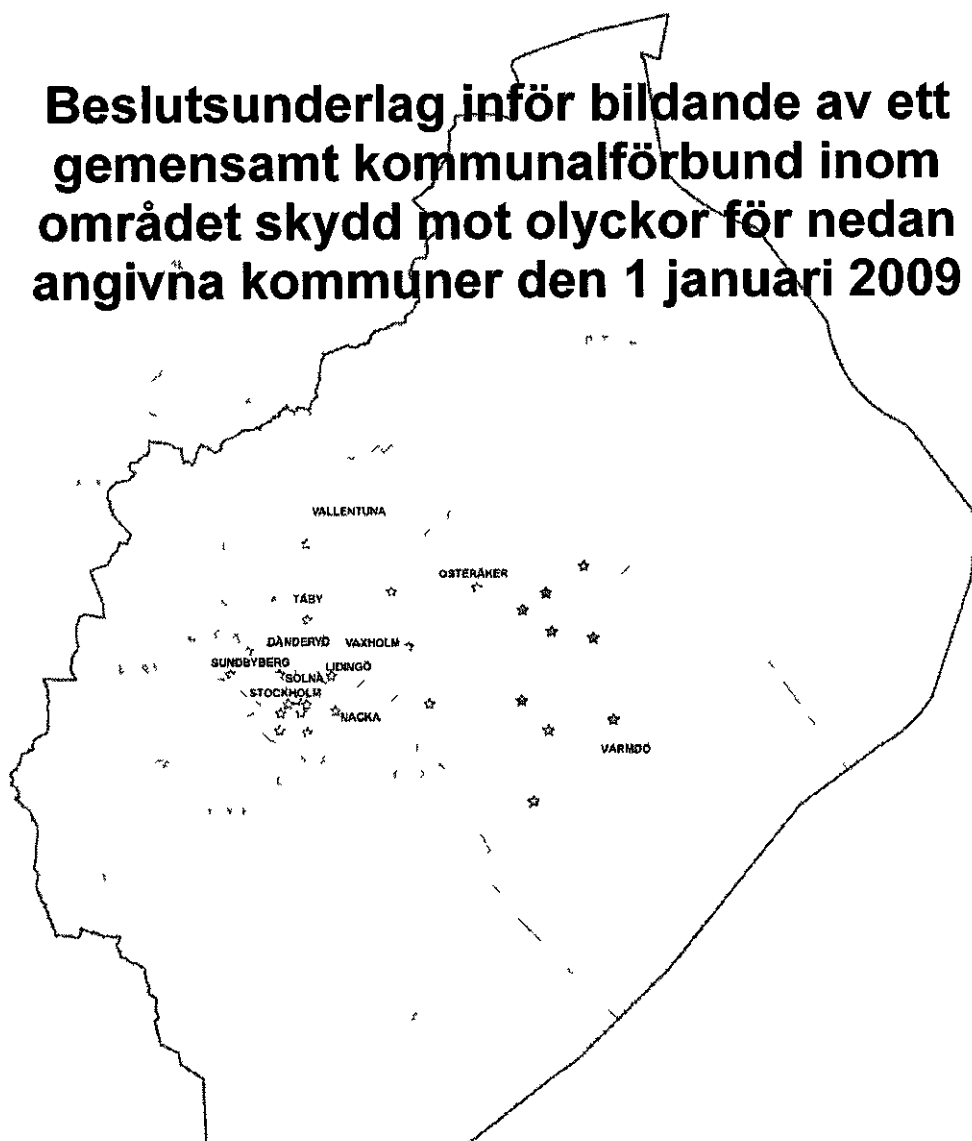
Några frågor behöver emellertid särskilt regleras i samband med bildandet av det nya förbundet. Enligt pensionsavtalet KAP-KL har räddningstjänstpersonal med huvudsaklig tjänstgöring i uttryckningstyrka på vissa villkor rätt att avgå med s.k. särskild avtalspension tidigast från och med 58 års ålder. Denna förmån är speciell bl.a. därför att det enligt rådande regelverk gäller ett s.k. sistahandsansvar, vilket innebär att det är den kommunala arbetsgivare hos vilken arbetstagaren avgår med pension som får stå för hela pensionen. Om inte denna fråga regleras i samband med förbundsbildningen skulle det nya förbundet få stå för hela pensionskostnaden avseende särskild avtalspension för dessa anställda.

Därför föreslås att de kommuner som blir medlemmar i det nya förbundet, till samma förbund, betalar ett belopp motsvarande den pensionsskuld (inklusive s.k. ansvarsförbindelse) som beräknats för varje arbetstagare med rätt till särskild avtalspension. Detta skuldbelopp beräknas intill dagen före det att anställningarna övergår till det nya förbundet. Beräkningen görs enligt gällande riktlinjer, RIPS 07. Det betyder att skuldberäkningen görs med den förutsättningen att en arbetstagare med rätt till särskild avtalspension genomsnittligt avgår vid 60 års ålder och att liten andel av dessa medarbetare lämnar sin anställning av andra skäl än pension. I sådana fall försvinner också den framtida rätten till särskild avtalspension. Denna s.k. avgångsfrekvens anges i RIPS 07 till 1,5 procent.

En framtida gemensam räddningstjänst?

Danderyd Lidingö Nacka Solna Stockholm Sundbyberg
Täby Värmdö Vaxholm Värmdö Österåker

Beslutsunderlag inför bildande av ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor för nedan angivna kommuner den 1 januari 2009

Pensioner Södra Roslagens Brandförvarsförbund

Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm,
Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö
samt Österåker

Tjänstepensioner

Följande principer föreslås gälla för anställda i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund.

1. Kommun X ansvarar tillsammans med övriga medlemskommuner i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund efter beaktande av gällande förbundsordning och tidigare finansieringsöverenskommelser, i finansiellt och administrativt hänseende, med de undantag som framgår av punkterna 2-5 nedan, för tjänstepensionsförpliktelser hänförliga till tiden före det nya kommunalförbundets bildande. Detta förbund ansvarar för nytt intjänande av tjänstepension från och med förbundets bildande.
2. Det nya kommunalförbundet övertar i finansiellt och administrativt hänseende hela ansvaret för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare med en framtida rätt till sådan förmån vilkas anställning övergår till det nya kommunalförbundet i samband med detta förbunds bildande.
3. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det nya kommunalförbundet, till detta förbund sin andel av medel motsvarande den intill dagen för verksamhetsövergången beräknade pensionsskulden enligt RIPS 07 (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare vilkas anställning övergår från Södra Roslagens Brandförsvarsförbund till det nya kommunalförbundet i samband med detta förbunds bildande. Kommun X andel av dessa belopp fastställs enligt gällande förbundsordning med beaktande av tidigare finansieringsöverenskommelser.
4. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det nya kommunalförbundet, till detta förbund medel motsvarande särskild löneskatt på pensionskostnader för det skuldbelopp (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) som avses i den 3:e punkten ovan.
5. Kommun X ansvarar tillsammans med övriga medlemskommuner i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund för sin andel av kostnaderna för att teckna pensionsförsäkringar för de skuldförda (inklusive ansvarsförbindelse) pensionsförmåner som intjänats i anställningar i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund.

Allmänt

Följande förslag tar inte ställning till på vilket sätt det nya förbundet väljer att trygga sina pensionsutfästelser.

Pensionsåtaganden är långsiktiga utfästelser från en arbetsgivare gentemot de anställda. Vid förändringar av huvudmannaskap är det därför viktigt att denna fråga regleras. Den gängse metoden att lösa frågan är att den gamla, avlämnande, arbetsgivaren står för åtagandena intill dagen före övergången och att den nya huvudmannen övertar ansvaret från och med denna tidpunkt. Det gällande regelverket, kollektivavtalet KAP-KL som reglerar vilka tjänstepensionsförmåner en anställd har rätt till och riktlinjerna för hur en arbetsgivare på det kommu-

nala området ska värdera sina pensionsåtaganden, RIPS 07, utgår också från detta. Det finns med andra ord ett fungerande system för att hantera verksamhetsövergångar.

Särskild avtalspension

Några frågor behöver emellertid särskilt regleras i samband med bildandet av det nya förbundet. Enligt pensionsavtalet KAP-KL har räddningstjänstpersonal med huvudsaklig tjänstgöring i utryckningsstyrka på vissa villkor rätt att avgå med s.k. särskild avtalspension tidigast från och med 58 års ålder. Denna förmån är speciell bl.a. därför att det enligt rådande regelverk gäller ett s.k. sistahandsansvar, vilket innebär att det är den kommunala arbetsgivare hos vilken arbetstagaren avgår med pension som får stå för hela pensionen. Om inte denna fråga regleras i samband med förbundsbyggnaden skulle det nya förbundet få stå för hela pensionskostnaden avseende särskild avtalspension för dessa anställda.

Därför föreslås att de kommuner som blir medlemmar i det nya förbundet, till samma förbund, betalar ett belopp motsvarande den pensionsskuld (inklusive s.k. ansvarsförbindelse) som beräknats för varje arbetstagare med rätt till särskild avtalspension. Detta skuldbelopp beräknas intill dagen före det att anställningarna övergår till det nya förbundet. Beräkningen görs enligt gällande riktlinjer, RIPS 07. Det betyder att skuldberäkningen görs med den förutsättningen att en arbetstagare med rätt till särskild avtalspension genomsnittligt avgår vid 60 års ålder och att liten andel av dessa medarbetare lämnar sin anställning av andra skäl än pension. I sådana fall försvinner också den framtida rätten till särskild avtalspension. Denna s.k. avgångsfrekvens anges i RIPS 07 till 1,5 procent.

För de kommuner som idag är medlemmar i kommunalförbund inom räddningstjänstens område måste frågan lösas så att medlemskommunerna i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund, till det nya förbundet, betalar sina andelar av den beräknade pensionsskulden vid dagen för övergången av anställningarna i respektive förbund till det nya förbundet. Huvudprincipen vid beräkningen av varje kommuns andel måste vara den fördelning som förbundsordningen för SRB idag anger. Tidigare ingångna finansieringsöverenskommelser mellan medlemmarna i det idag existerande förbundet ska beaktas vid beräkningen av varje kommuns andel av pensionsskulden (inklusive ansvarsförbindelse) för särskild avtalspension.

Ett belopp som motsvarar kostnaden för särskild löneskatt på pensionskostnader, - 24,26 procent av skuldbeloppet - måste också överföras till det nya förbundet.

I vilken ordning betalningen till det nya förbundet sker får bestämmas i särskilda överenskommelser. För att det nya förbundet ska klara av finansieringen, kan dock betalningen inte anstå alltför länge efter det nya förbundets bildande.

Ålderspensioner mm. för kommuner som idag är medlemmar i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund

Förutom den ovan beskrivna förmånen särskild avtalspension finns det, när gäller de kommuner som redan idag är medlemmar i räddningstjänstförbund, en annan fråga som måste lösas. Den tidigare beskrivna principen att gamla pensionsåtaganden ligger kvar hos den gamla huvudmannen efter övergång av verksamheten är inte tillämplig när det gäller de pensioner som intjänats i anställningar i det idag existerande förbundet. För arbetsgivare som upphör med verksamheten måste en annan lösning till. Den enklaste vägen, vilket också föreslås, är att förbundet tecknar pensionsförsäkringar för de förmåner som tjänats in intill dagen före övergången till det nya förbundet. Respektive medlemskommun får skjuta till medel för

finansieringen av pensionsförsäkringarna efter samma principer som föreslagits ovan beträffande särskild avtalspension för medlemmar i det idag verksamma kommunalförbundet.

Det är enbart s.k. fribrevsbildande förmåner som behöver försäkras.

Även i detta fall tillkommer särskild löneskatt på pensionskostnader.